ဝိန္ဒေပင်ကျေးရွာ

ကလောမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၇ - ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဝိန္ဒေပင်ကျေးရွာ၊ ကလောမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄

စကားချီး ၅

ပိန္နဲပင်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကလောမြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၈**

(၁)နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၉
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၃၃**

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား၂၃-ကစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား၂၃-ခစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ကိုးကားစာရင်း ၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁/၂၂ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက် ရေးအတွက်လိုအပ်သော နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး ၊မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့်အစီအစဉ်ရေး ဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏာန်းနှင့် သတင်းအချက် အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။
ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏာန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်များထပ် ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ် ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင်လုပ်ငန်း တိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခက်အခဲများနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွား ရပါမည်။

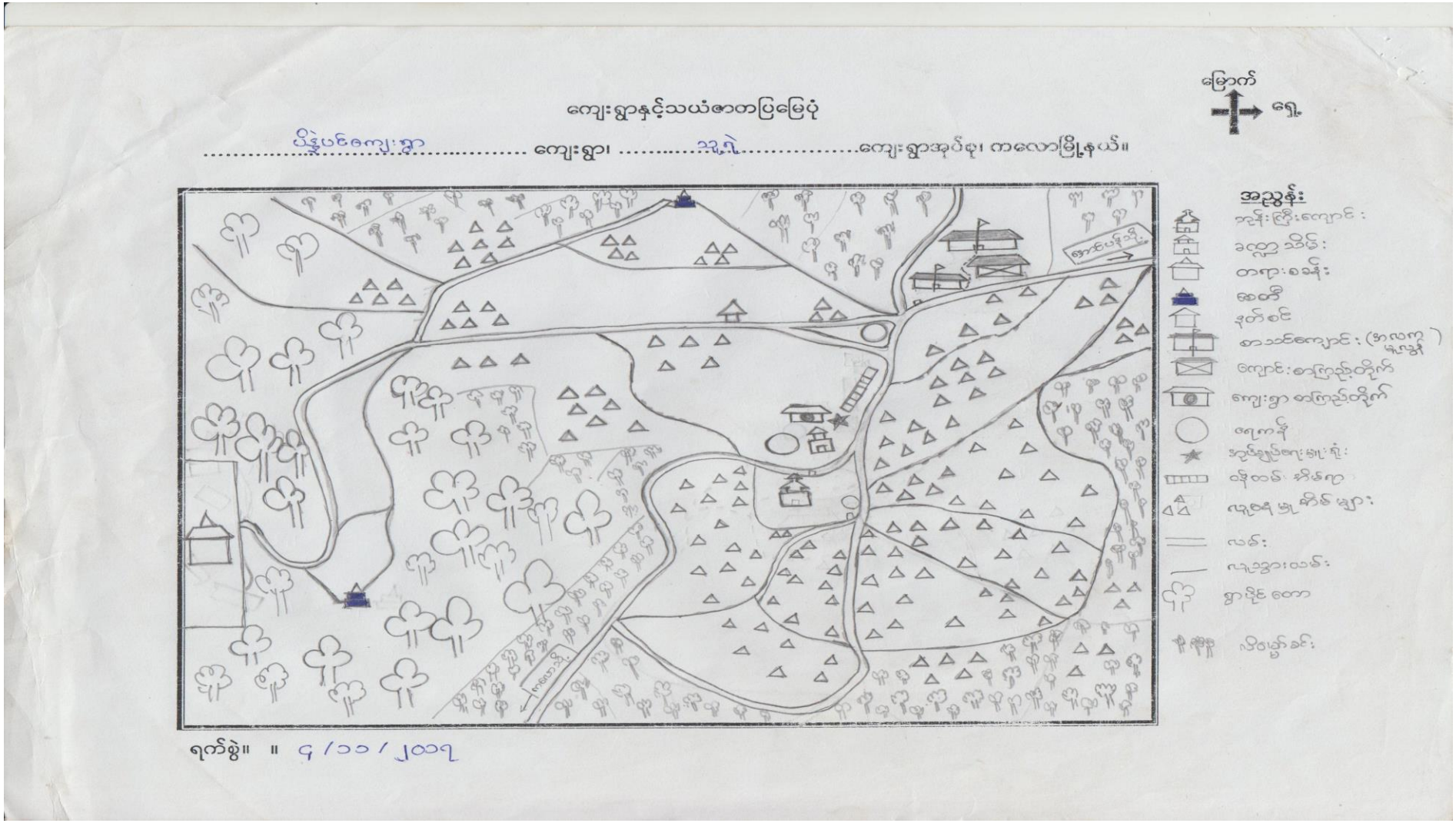
ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသောဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနတို့၏ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည်စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ပိန္နဲပင်ကျေးရွာ
ကလောမြို့နယ်

ဝိန္ဒုပင်ကျေးရွာသယ်ဇာတပြမြေပုံ၊ ကလောမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ် ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲ အကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင်ကျေးရွာ လူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲ ပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက် အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သောနည်းပညာ များရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ကြုံတွေ့နေ ရသောပြဿနာများ၊ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေ သောအချက်များနှင့်အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင် ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ထို့ပြင် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့်ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း များ၊အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ ၊ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ ၊သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည်ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများ ကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင် ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များ အနေဖြင့်ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက် မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ် မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများ ထံမှရနိုင်မည့် အကူ

အညီ များကိုအခြေခံကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီးအမြင်ရှင်း လင်းမှုရစေကာဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ငွေကြေး အခက်အခဲ၊နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။သို့ ဖြစ်၍လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင်ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့်
စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က)တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ပိန်းပင်ကျေးရွာသည် ကလောမြို့နယ်နှင့်အောင်ပန်းမြို့သွား ပြည်ထောင်စု လမ်းမကြီးမှ (၄)မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိသည်။ ကျေးရွာသို့ရောက်ရှိရန် လွယ်အံအုပ်စု မြင်းကကျေးရွာကို ဖြတ်သန်း၍သွားလာရပြီး(၃)မိုင်ခန့် ကွာဝေးသည်။ တောင်များကိုဖြတ်သန်းရသဖြင့်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှုရှိသည်။ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် ကုန်းပြင်မြင့်၊ ဖြစ်သည်။ အရှေ့ဖက်တွင် ရွာရှိပြီး ၊အနောက်ဖက်တွင် တောင်တန်းရှိသည်။ အဓိကသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ဒေသ၏တစ်နှစ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်လက်မ၄၀ကျော်တွင်ရှိသဖြင့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်များစွာအထောက်အကူပြုသည်။တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သဖြင့်မိုးရေကိုအဓိကအားထား၍စိုက်ပျိုးကြသည်။လယ်မြေအသင့်အတင့်ရှိပြီးတောင်ယာမြေကပိုများသည်။လိမ္မော်နှင့်လက်ဖက်ကိုစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန်တို့အတွက် အဓိက အားထားရာဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာတွင်ဥယျာဉ်ခြံကိုသာစိုက်ပျိုးကြပြီးလယ်နှင့်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပါ။မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ စိုက်ပျိုးမြေက (၁၅၁၅)ခန့်ရှိပြီး လက်ဖက်နှင့် လိမ္မော်သီးနှံများကို တစ်ရွာလုံးစိုက်ပျိုးသည်။ကျေးရွာတွင် သဘာဝတွင်းထွက် သယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။သဲ၊ကျောက် တောင်ရှိသဖြင့်တိုက်အိမ်များကို ဆောက်လုပ်နိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာအနောက်ဖက်ရှိတောင်တန်းများသည် သဘာဝပေါက်ပင်များစုံလင်စွာ ပေါက်ရောက်ပြီး သဘာဝဆေးဖက်ဝင် အပင်များလည်း အနည်းငယ်ရှိပြီး ကျားသစ်၊ကျီ၊တောဝက် စသည့်သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များရံဖန်ရံခါတွေ့ရတတ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအတွက် ထင်း၊ဝါး၊သက်ငယ်၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်နှင့်နွားစာများရရှိသည်။ ၎င်းတောကိုကျေးရွာမှ ထိမ်းသိမ်းထားသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေခမ်းခြောက်မှုမရှိဘဲ သောက်သုံးရေ လုံလောက်စွာ ရရှိကြသည်။ စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိဘဲ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလည်း ရရှိနိုင်မှု နည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က)လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၃၆)စုနှင့်ကျား(၄၇၄)၊ မ(၄၇၇)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း(၉၅၁)ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ(၄)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင်တအောင်း(ပလောဝ်) လူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီးအလုပ် လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည်ကျေးရွာရှိလူဦးရေအားလုံး၏ ၇၃.၃%ရှိပြီးအမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသား အရေအတွက် ကွာခြားမှု နည်းသဖြင့် အမျိုးသမီးများလုပ်ကိုင်နိုင်သည့်အလုပ်များကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီးအလုပ်အကိုင် များကို ဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကို ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုအထောက်အကူပြုစေနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့်အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင်

အိမ်ထောင် စုအားလုံး၏ ၄၀%သည် ဆင်းရဲနှင့်၃%သည် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စု အဆင့်အဖြစ် သတ်မှတ် ကြပြီး၁၀%သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊၄၇%သည် အလယ်အလတ် အဆင့်ရှိကြသည်ဟုသတ်မှတ် ကြသည်။ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမှီမှု ၊လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုကြောင့် ကျေးရွာစီးပွါးရေးအနေအထားမှာ အသင့် အတင့်ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ချမ်းသာသော ဆင်းရဲအဆင့်သည် မြေယာ အနည်း ငယ်မျှပိုင်သောတောင်သူလယ်သမားများ၊လက်လုပ်လက်စား၊ စိုက်ပျိုးရေးနေ့စားလုပ်သား များနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုမရှိဘဲ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု နည်းသူများသာရှိကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့မရှိသော်လည်း မြေယာနည်းသူများမှာ ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားအဖြစ် အဓိကဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး စသည်တို့တွင်လည်း လုပ်ကိုင်ကြ သည်။ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% ဖြစ်သော(၁၇)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့အနက်ဝမ်းစာဖူလုံမှု (၃)လအောက် (၆)အိမ်နှင့်ကျန်(၁၁)အိမ်မှာ (၃)လမှ(၁၁)လကြားဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိကြသည်။(၄)အိမ်မှာ အထောက် အပံ့ယူ၍(၁၃)အိမ်မှာ လုပ်အားခကြိုယူ ကြပြီးချေးယူသူ မရှိကြောင်း တွေ့ရ သည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သောအိမ်ထောင်စုအားလုံး သည်အကြွေးတင်ရှိ နေကြ သည်။ ချေးငွေများကိုအသုံးပြုကြပုံမှာဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်၊ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များအတွက် အဓိကသုံးစွဲကြပြီး အဝတ်အထည်နှင်ပညာရေးတို့အတွက် ဒုတိယအနေအထား တွင် သုံးစွဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် မသန်စွမ်းပုဂ္ဂိုလ်ကျား(၁)ဦးရှိသော်လည်း မိသားစု၊ဆွေမျိုးများနှင့် ကျေးရွာမှ စောင့်ရှောက် ထား ပါ သည်။

ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအမျိုးအစားတွင်သစ်တောပြုန်းတီးမှုကိုသာအသင့်အတင့်အနေ အထားတွေ့ရပြီး ကျန်အမျိုးအစားများကို နိမ့်သည့်အနေအထားများတွင် သာတွေ့ရသည်။ ထိခိုက်သက် ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများအတွက်အုပ်စု အလိုက်ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင်

လည်းလူငယ်များ၊ဆင်းရဲသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုနှင့်ဆင်းရဲသည့်နေ့စားအိမ်ထောင်စုများမှာထိခိုက်သက် ရောက်မှု နိမ့်ကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အစား အစာပြည့်ဝမှု ရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ မူလတန်းလွန်ကျောင်းတွင် ကျောင်းသူ/သားများကိုလည်း အပတ်စဉ် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုများရှိပြီး အမျိုးသမီး၊ လူငယ် လူရွယ်၊သက်ကြီးပိုင်းအများစုတို့သည်လည်း တကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအသိအမြင် များအသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာမှအောင်ပန်းတိုက်နယ်ဆေးရုံတို့တွင် ရရှိနိုင်ကြပြီး (၁၀) မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်သောကလောမြို့နယ်ဆေးနယ်ဆေးရုံသို့သွားရောက်ကုသကြရသည်။ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း၊ အဝိစိတွင်း၊ ချောင်းရေ၊ စိမ့်စမ်းရေကို အလွယ်တကူ လုံလောက်စွာရနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဝ၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင်စသောရောဂါဖြစ်ပွါးမှုများ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။ သွေးတိုးရောဂါနှင့်ရာသီအကူးအပြောင်းတွင် အဖျားအနာများ ဖြစ်ပွားမှုများသည်။

(c) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည်အသင့်အတင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။သက်ကြီးရွာသားအများစုသည် မူလတန်းပညာရေး ကိုသာရရှိကြပြီး အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း ပညာတတ်ဦးရေ နည်းပါးသည်။ဘွဲ့ရအရေ အတွက်မှာ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာရှိ မူလတန်း ကျောင်းတွင် သင်ကြားနိုင်သဖြင့် မူလတန်း အရွယ်ကလေးများမှာ မူလတန်းပညာကိုသင်ကြားကြ သည်။အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်း ပညာတို့အတွက်ရွာနှင့်(၁၀)မိုင်ကွာဝေးသည့်ကလောမြို့ နယ်ကျောင်းနှင့်အောင်ပန်းမြို့နယ်ကျောင်းတို့တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက်

ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများသည်လည်းအလွန်နည်းပါးဆဲ ဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု အနေအထားနှင့် မိသားစုအတွင်း ကျား/မတို့၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အမျိုးသားများကသာဦးဆောင်၍ ဆုံးဖြတ်ကြကြောင်း တွေ့ရသည်။ရပ်ရွာအရေး ကိစ္စများတွင်လည်းအမျိုးသားများကသာ ဦးဆောင်ကြသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ အိမ်မှုကိစ္စများနှင့် သားသမီးငယ်များကို ပြုစုထိန်းကျောင်းအပြင် အိမ်၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ် ငန်းများတွင်လည်း ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

ကျားနှင့်မအကြားပြင်းထန်သောအိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့်အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည် ဟုယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့် ဆိုင်သောကိန်း ဂဏန်းများအရ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းများတွင်အမျိုးသမီးများကျောင်းတက်မှု ပိုများသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကျား၊မ အရေအတွက်မှာ အလွန်ကွာခြားမှုမရှိသဖြင့်အမျိုးသမီးများ အတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင်နေ့တွက်လုပ်အားခ ငွေများမှာအမျိုးသားများကပိုမိုရကြသည်။ဥပမာအားဖြင့်လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားခလျော့နည်းပြီးရကြသည်။အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူအမျိုးသမီးများပါဝင်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အခြားလူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များတွင်မူအမျိုးသမီးပါဝင်မှု အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကျားမတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပါတ်သက်၍အသိပညာပေးခြင်းများကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက် အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း(၂)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ(၂)ဖွဲ့တို့ ရှိသည်။ လူမှုရေးအဖွဲ့တွင်မူ ကျေးရွာ၏လူမှုရေး၊ သာရေးနာရေးကိစ္စများအတွက် စျေးဝယ်ခြမ်းရေး၊ ချက်ပြုတ်ရေး၊ကျွေးမွေးရေးစသောလုပ်ငန်း အမျိုးအစားအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေဆောင်ရွက်မှုများကောင်းမွန်သည်။စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ကိုလည်းကျေးရွာမှလူငယ်လူရွယ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားကာ ပလောဝ်စာပေနှင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာပြင်ပမှ လာရောက်ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့အစည်းများမှာ တအောင်း ကျောင်းသားနှင့် လူငယ်အဖွဲ့၊AGTIကျောင်းသားဟောင်းများအဖွဲ့၊YMCA အဖွဲ့နှင့် စင်ကာပူ ပရဟိတအဖွဲ့တို့ဖြစ်ပြီး ဘာသာရေးနှင့်လူမှုရေး၊ပရဟိတလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသော ပြည်တွင်း/ပြည်ပအသင်းအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာမိဘပြည်သူများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးအခန်းကဏ္ဍတို့တွင်လုပ်အား သော်လည်းကောင်း၊ ငွေအားသော်လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းကိရိယာများသော်လည်းကောင်း အခြားအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း ၊ပါဝင်ပံ့ပိုးပေးမှုရှိကြသည်။

ကျေးရွာရှိအဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့် ပါတ်သက်၍ ယေဘုယျအားဖြင့် အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါကဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် လိမ္မော်နှင်လက်ဖက်ကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အဓိကသီးနှံ ဖြစ်သောလိမ္မော်သည်စိုက်ကေပေါင်း(၁၀၀၀)ခန့်မျှရှိ၍ အပင် (၁၀)နှစ်အောက် အရွယ်တွင် ရာသီဥတုနှင့် သွင်းအားစုမှန်ကန်ပါက တစ်ကော အများဆုံးအထွက်နှုန်း ပိဿာချိန် (၆၀၀၀)ကျော်ရှိပြီး အပင်(၁၀)နှစ်အထက်အရွယ်၌ ရာသီဥတုနှင့်သွင်းအားစု လွဲချော်မှုရှိပါက တစ်ကေအနည်းဆုံး အထွက်နှုန်းပိဿာချိန်(၁၀၀၀)မျှလောက်သာရှိပါကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ဒုတိယစိုက်ပျိုးသီးနှံ ဖြစ်သောလက်ဖက်သည် အမြတ်ရရှိမှု နည်း

သော်လည်း မိရိုးဖလာလုပ်ငန်းဖြစ်သောကြောင့် ယနေ့လက်ရှိအချိန်ထိစိုက်ပျိုးထိန်းသိမ်းလာမှု ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။တောင်သူအများစုသည် စိုက်ပျိုးချိန်တွင် တစ်ပြိုင်နက်တည်းစိုက်ပျိုးကြသဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက်အလုပ် သမားငှားရမ်းခ စျေးကြီးမြင့်မှုပြဿနာကိုရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီးလုပ်အားခပိုမိုပေးမှအလုပ်သမားများကိုငှါးရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ဓာတ်မြေဩဇာကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သော်လည်း စျေးနှုန်းကြီးမြင့်နေတတ်သည်။ ပိုးသတ်ဆေးအရည်အသွေးမပြည့်ဝမှုကြောင့်ဆေးဖျန်းသော်လည်း မနှိမ်နင်းနိုင်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဖျက်ပိုးကာကွယ်၊ နှိမ်နှင်းနည်းကို လည်းစနစ်တကျတတ်မြောက်မှုမရှိကြပါ။

ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သော လိမ္မော်စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် လက်ဖက် စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် တောင်ပေါ်ဒေသတွင် မြက်ရိတ်စက်တစ်ခုတည်းသာ မြက်များရှင်းလင်းရေးအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် မြက်ရိတ်စက်ပေါင်း (၁၆၇) ခု ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။

ကျေးရွာတွင် ဥယျာဉ်ခြံမြေလုပ်ငန်းသာ လုပ်ကိုင်ကြသဖြင့် ကျွဲ၊နွား၊ မြင်းမွေးမြူသူမရှိ ပါ။ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စုမှာ (၆)အိမ်သာရှိပြီး ဒေသမှဝက်မျိုးများကို တစ်အိမ်လျှင် (၁) ကောင်၊ (၂) ကောင်မျှသာမွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့်အိမ်ထောင်စုလည်း (၁၈)အိမ် ခန့်သာရှိပြီး တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများနည်းပါးသည်။သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုသာအစဉ်အဆက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်း ၊၎င်းလုပ်ငန်းမှဝင်ငွေ အထိုက်အလျောက်ရရှိနိုင်ခြင်းနှင့်မိရိုးဖလာဓလေ့အရ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်တစားဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်သူနည်းပါးသည်။မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဗဟု သုတနည်းပါးခြင်း၊ ကူးစက်ရောဂါအခါအားလျော်စွာ ကျရောက်တတ်ခြင်းနှင့်ဝင်ငွေရရှိမှုနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့်လည်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုစိတ်ဝင်စားမှုနည်းကြသည်။ကျေး ရွာတွင်ရေမြေအနေအထားနှင့် မွေးမြူရန်နေရာအဆင်မပြေသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှအပအခြားအဓိကတွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊စျေးဆိုင်ရောင်းနှင့်ကျောင်းဆရာမ/အစိုးရဝန်ထမ်းတို့ဖြစ်ကြ သည်။လုပ်ငန်းအများစုမှာရာသီဥတုနှင့်အမျိုးအစားအလိုက် တွက်

ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။တစ်ချို့ကျပမ်း အလုပ်သမား အချို့သည် လခစားအလုပ်အ နေဖြင့်အလုပ်လုပ်ကြသည်။ လုပ်အားခရရှိမှုမှာ ကျားနှင့်မအတွက် မတူညီနိုင်ပဲ ကျားလုပ်အားခက အမြဲတမ်းလိုလို ပိုနေတတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေများပြားပြီး လူ့အရင်းအမြစ် အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။အောင်ပန်းမြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်သည့်(အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျှော့စသည့်သင်တန်းများရှိသော်လည်း စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးခြင်း၊ သင်တန်းစရိတ်ခက်ခဲခြင်း၊ ဈေးကွက်နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင် တန်းများကိုတက်ရောက်သင်ကြားမှုနည်းပါးကြသည်။ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည့်အပြင် လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံလည်း မရှိကြသောကြောင့် ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်တွင်ရရှိမှု နည်းသည်။

(ဃ)သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ဓါတု မြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာကာသီးနှံအထွက် နှုန်းမှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် လျော့နည်းလာသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် အလွယ်တကူရနိုင်သော ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့်သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိ ပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက် ပေးသင့်သည်။ ကျေးရွာတွင် မုန်တိုင်း၊ ငလျင်စသည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လေ့မရှိပါ။မြေမြင့်သောအပိုင်းတွင် တည်ရှိသဖြင့် မြစ်ချောင်းများမရှိသောကြောင့် ရေကြီးရေလွှမ်းခြင်းဘေးမှလည်း ကင်းဝေးသည်။ မိုးဦးကျကာလတွင်လေနီ ကြမ်းတိုက်ခတ်မှု၊ နွေရာသီတွင် တောမီးလောင်ကျွမ်းမှုမှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သည့်ဘေးအန္တရာယ်သာ တခါတရံတွင်ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ သို့သော်လည်း မိုးရွာနောက်ကျခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် အချိန်အခါမဲ့ မိုးရွာသွန်းခြင်း စသည့် ရာသီဥတုဖေါက်မှုများမှာ နှစ်တိုင်းလိုလို ကျရောက်တတ်ပြီး တောင်သူများ၏ စီးပွားရေးကိုများစွာထိခိုက်ပျက်စီးစေသည်။

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် ချေးငွေရယူမှုသည် အဖွဲ့အစည်းများမှာ လာရောက် ချေးပေးမှု မရှိဘဲ မိဘဆွေမျိုးများနှင့် မိတ်ဆွေများထံမှလည်းကောင်း၊ အခြားဒေသမှ အသိမိတ်ဆွေများထံမှ လည်းကောင်း ကာလတိုနှင့်ကာလလတ်ချေးငွေများ ချေးယူ ရရှိ ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ကျေးရွာ သားအများစုသည် ချေးငွေကို အဓိကအားဖြင့် ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုင် ရာကိစ္စရပ်များအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက်များပြားကြောင်းတွေ့ရှိရ ပါ သည်။ ဆင်းရဲ၊အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများကိုတွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုအရ အများစုမှာ အကြွေးတင်ရှိမှု ရှိနေကြကြောင်း တွေ့ရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းလွန်ကျောင်းရှိသဖြင့် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးတိုင်း မူလ တန်းပညာကိုသင်ယူနိုင်ကြသည်။ ကျောင်းဆောင်မှာ (၁၈၀ ပေ၊ ၄၂ပေ၊ ၁၂ ပေ) အရွယ်ရှိပြီးသပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအခင်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းကို ကျေးရွာထည့်ဝင်မှုဖြင့် ရွာသားအားလုံး၏၉၅%မှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီး အသက် အရွယ်ကြီးသူများမှာ ဘုန်းကြီး ကျောင်းပညာရေးကိုရရှိထားကြသည်။မူလတန်းအောင်ချက် ရာခိုင်နှုန်းလည်း မြင့်မားသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်ပြီး မူလတန်းပြဆရာ /မ(၈)ဦးရှိပြီး တပည့်ဆရာအချိုးသည်၁၅ဦး ရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/မ အင်အား လုံလောက် မှုရှိပါသည်။မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ် များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ရွာသူရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုတို့ကို ကျေးရွာမှ (၁၀) မိုင်ခန့်ဝေးသည့် အောင်ပန်းတိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် ကလောဆေးရုံ သို့ ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားရောက်ကာ ရရှိနိုင်ကြသည်။ ဆေးရုံများမှာ လျှပ်စစ်မီးရရှိသည့်အလျောက် အအေးခန်းဖြင့်သိုလှောင်ရန်

လိုအပ်သောဆေးများအတွက်ရေခဲသေတ္တာသုံးပြီးသိုလှောင်ထားနိုင်သည်။ကျေးလက်ကျန်း မာရေး ဌာနတွင် အခန်းကုတင်(၁)လုံး ရှိပြီး တိုက်နယ်ဆေးရုံ၌ သွားရောက်၍ ဆေးကုသခံယူမှု အားနည်းနေပြီး မြို့နယ်ဆေးရုံ၌သာ သွားရောက်ကုသလေ့ရှိကြောင်းနှင့်

ကျေးရွာအတွင်း
ဆေးဆိုင်များမရှိဘဲဆေးဝါးပစ္စည်းများလိုအပ်ပါကရပ်ရွာသူနာပြုဆရာမများထံမှဝယ်ယူအ
သုံးပြု နေရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှရပါသည်။

သောက်ရေအတွက် စိမ့်စမ်းရေ၊ မိုးရေကိုသုံးစွဲကြပြီး တစ်နှစ်ပါတ်လုံး/မိုးတွင်းကာလ သာ လုံလောက်မှုရှိသည်။ရေလောင်း/ယင်လုံ အိမ်သာ အသုံးပြုမှုသည် ရပ်ရွာပြည်သူများ (၉၈%)ရှိပြီး(၂%)မျှသာ မိဘပြည်သူများသည် အိမ်သာရှိသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် ပေါင်း၍ အသုံပြုခြင်းနှင့်တစ်ချို့သောအိမ်ထောင်စုများသည်အိမ်အသစ်ဆောက်လုပ်သောကြောင့်အိမ် သာမ ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး တွင်း/ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြ သဖြင့်(ရေရှားပါးမှုကြောင့် ယင်လုံအိမ်သာမသုံးစွဲနိုင်သဖြင့် ရေကြောင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပွါးတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွါးမှုများ နည်းပါးသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသူ/သားများအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိပါ။ ကျေးရွာရှိလူမှု ရေးလုပ်ငန်းများတွင်တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေး ပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့်တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ နွေရာသီကျောင်း ပိတ်ရက်များတွင် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း ကျောင်းသားများအား ယဉ်ကျေးလိမ္မာ သင်တန်း၊ စာပေယဉ်ကျေး မှုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင်မူ မြောင်းတူး/လမ်းပြင်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုများရှိသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ရွာတွင်းလမ်းသည် ရပ်မိရပ်ဖတို့မှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထခင်းထားသော လမ်းဖြစ်၍ လမ်းအား ခေတ်မီလမ်းမဟုတ်သောကြောင့် အရည်အသွေး အသင့်အတင့်မျှသာ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာချဉ်းကပ် လမ်းသည် မြေသားလမ်းဖြစ်၍ မိုးရာသီတွင် သွားလာရာ၌ အခက်အခဲ များစွာရှိခြင်းနှင့် အန္တရယ်ရှိခြင်းတို့ တွေ့ရှိရပြီး ရွာချင်းဆက်ထားသောလမ်းသည် မိုးရာသီ တွင် ရေများပွတ်စားခံရ၍ မြောင်းခလုတ်များနှင့် ကျောက်ခဲတုံးများသာ ကျန်ရှိနေသော

ကြောင့် သွားလာရာတွင် အချိန်ပိုမို ကြာမြင့်တတ်ကြောင်း၊ မြေသားလမ်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၍ နှစ်စဉ်ပြုကျနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း လေ့ လာတွေ့ရှိရပါသည်။

လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေမှာ ဆိုလာမီးအသုံးပြုမှု များပြီး နွေရာသီနှင့်ဆောင်းရာသီ တို့တွင်သာ အဆင်ပြေမှုရှိပြီး မိုးရာသီတွင် အဆင်ပြေမှုမရှိကြောင်းနှင့် ဘက္ထရီအသုံးမခံခြင်းတို့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရ၍ မြို့နှင့်နီးသော အိမ်ထောင်စု(၂)စုသာ မဟာဓါတ်အားလိုင်းအသုံးပြုနိုင်ပြီးအသေး စားရေအားလျှပ်စစ် အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စုသည်(၃)စုရှိကာ ကျန်သောအိမ်ထောင်စုများသည် လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့်အခြား လူမှု ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ အိမ်တိုင်းနီးပါးမှု လက်ကိုင်ဖုန်း အသုံးပြုနေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက် အသုံးပြု နိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်အဆောက်အဦမရှိသေးသော်လည်း ဖတ်စရာစာအုပ်များရှိသည်။ ရွာသားများသည် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တို့ကိုလည်း ဝယ်ယူဖတ်ရှုကြပြီး တစ်ရွာလုံး အတိုင်း အတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့်သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူး သန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြသော်လည်း လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ် သိရှိနိုင်မှု အားနည်းသည်။ အာမခံစနစ်ကိုသိရှိထားသူ မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိပါ။ ရွာသားများသည် ကလေးမြို့ရှိရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီးကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုကြီးကြီးမားမားဖြစ်ပွါး ခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ပိန္နဲပင်ကျေးရွာသည် ကုန်းမြေမြင့်ဒေသဖြစ်ပြီး၊ အောင်ပန်းမြို့နှင့် ကလောမြို့ ကြားလမ်းမ အနီးတွင်တည်ရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအရ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်မှုရှိပြီး၊ တစ် နှစ် ပတ်လုံး သွားလာနိုင်ပေသည်။

ပိန္နဲပင်ကျေးရွာနှင့် အနီးဆုံးစျေးမှာ (၁၀)မိုင်ကွာဝေးသည့် အောင်ပန်းစျေးဖြစ်ပြီး လယ်ယာ ထွက်ကုန်များကို နေ့တိုင်း/ငါးရက်တစ်စျေးတွင် ရောင်းချနိုင်သည်။ လူသုံးကုန် ပစ္စည်း၊စိုက်ပျိုးရေး သုံးပစ္စည်း၊ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်း၊ ဆေးဝါးစသည်တို့ စုံလင်စွာ ရရှိနိုင်ပေသည်။

ကျေးရွာတွင် မီးကို ဆိုလာဖြင့်သာရရှိသည်။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေမှာ ဆိုလာမီးအသုံးပြုမှုများပြီး နွေရာသီနှင့်ဆောင်းရာသီတို့တွင်သာ အဆင်ပြေမှုရှိပြီး မိုးရာသီ တွင် အဆင်ပြေမှုမရှိကြောင်း နှင့်ဘက္ထရီအသုံးမခံခြင်းတို့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရ၍ မြို့နှင့်နီးသေ အိမ်ထောင်စု(၂)စုသာမဟာဓါတ် အားလိုင်းအသုံးပြုနိုင်ပြီး အသေးစားရေအားလျှပ်စစ် အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စုသည်(၃)စုရှိကာ ကျန်သောအိမ်ထောင်စုများသည် လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

လူဦးရေအားလုံး၏ ၇၃%မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရ အရေအတွက်အသင့်အတင့်ရှိပြီးကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကိုလူငယ် များကိုလေ့ကျင့်သင် ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန် စေပါမည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုး ပစ္စည်းများနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ သားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း အောင်ပန်းတိုက်နယ် ဆေးရုံနှင့် ကလောဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် ချေးငွေရယူမှုသည် အဖွဲ့အစည်းများမှာ လာရောက်ချေးပေးမှုမရှိဘဲ မိဘဆွေမျိုးများနှင့် မိတ်ဆွေများထံမှ လည်းကောင်း၊ အခြားဒေသမှအသိမိတ်ဆွေများ ထံမှလည်းကောင်း ကာလတိုနှင့် ကာလလတ် ချေးငွေများ ချေးယူရရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် တောင်ယာမြေများဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူသယ်ယူပို့ဆောင် ရောင်းချနိုင်သည်။လက်ဖက်နှင့် လိမ္မော်တို့ကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး၊ ဘီလူးချောင်းမှ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေရရှိနိုင်ကြခြင်းသည် သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုအား လွန်စွာအထောက်အကူဖြစ်စေပေသည်။ ကျေးရွာမှ စိုက်ပျိုးသောလိမ္မော်အမျိုးအစားမှာ အရည်အသွေးကောင်းသဖြင့်ရောင်းပန်းလှပြီးဈေးကောင်းရ သည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူး သန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များ အတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

လူမှုရေးပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များရှိပြီး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေး ကိစ္စအဝဝအားကူညီ ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ပေးကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည်။ ကလောမြို့နှင့် အောင်ပန်းမြို့ရှိစျေးဆိုင်များတွင်သွားရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာအနေအထားအရ၊ယေဘုယျအားဖြင့်အဟန့် အတားစိန်ခေါ်မှု အများအပြားမတွေ့ရှိ ရပေ။သို့သော်ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး၊ အဖွဲ့များကြားတွင်ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု အပိုင်းတွင်စနစ်ကျမှု အနည်းငယ်အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများထပ်မံ မတိုးချဲ့နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင်ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သီးနှံပိုးမွှား

ကျရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုကျရောက်လာကြောင်းသိရှိရသည်။ သို့သော် ထိခိုက်ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုအထိ မရှိပေ။

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းသာတည်ရှိပြီး၊ စာသင်ကျောင်းဆောင်မှာ အရည်အသွေး အပိုင်းတွင် အားနည်းမှုရှိပေသည်။အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာရေးများအတွက်(၁၀)မိုင် ခန့်ကွာဝေးသော အောင်ပန်းမြို့တွင် သွားရောက်သင်ယူ ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာနခွဲ မရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင် အောင်ပန်းတိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် ကလောမြို့ဆေးရုံများသို့) သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိတတ်ပေသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

(က.၁)ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည်စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ကျေးရွာ တွင်းလမ်းနှင့်ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ပိုမိုလာအောင်ဖန်တီးခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေး ပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတဆင့်ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွါးရေးအနေအထားကို တိုးတက် ရရှိစေမည်။

(က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ပညာရေးဝန်ဆောင်မှု၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ၊သားများ ပညာရည်မြင့်မားပြီး လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေကာ လူနေမှုဘဝတိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရမည်။

(က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွါးရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁)ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးချေးငွေ၊ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာအသုံးပြုနိုင်ရေးနှင့် နည်းပညာ အသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစား ငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများ အတိုးနှုန်း သက်သာစွာဖြင့် ပိုမိုရရှိစေရန်အတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါကာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောသင်တန်းသားများကို ရွေးချယ် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွါးရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အ ထောက်အကူပြုပေမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် စံချိန်မီ သောစာသင်ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်နှင့် ပရိဘောဂအသုံး အဆောင် ပစ္စည်များအလုံအလောက်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လိုအပ်ပါက အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း အဆင့် ကျောင်းများအထိ ရရှိအောင်တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာ အခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်

နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံ တော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံ ချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအဆင့်မြှင့်ပြုပြင်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာအနည်းငယ်ကောင်းမွန်မှုမရှိဘဲ၊မြေသားလမ်း သာဖြစ်နေပါသည်။ကျေးရွာတွင်လည်း ကိုယ်ထူကိုယ်ထလမ်းအဆင့်မြှင့်ပြုပြင်ရန် ငွေကြေးထည့်ဝင် ရန်အခက်အခဲ ရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်မှ ကူညီပံ့ပိုးပေးမှုများနှင့် အတူကျေးလက်ဦးစီး ဌာနမှ ကျေးရွာလမ်းနှင့်ရွာချင်းဆက်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်ပြုပြင်ပေးသင့်ပါသည်။ကျေးရွာ ချင်းဆက်လမ်းပိုမို ကောင်းမွန်လာခြင်းဖြင့်လည်း တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ပိုမိုမြန်ဆန်လာနိုင်ပြီး၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု အားလွန်စွာအထောက် အကူပြုနိုင်ပေမည်။

(ဂ)လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာသည် မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့် အနည်းငယ် အလှမ်းဝေးခြင်း၊ တောင်ကုန်းမြင့် ဒေသ ဖြစ်နေခြင်းတို့ကြောင့် လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရန်ခက်ခဲလျက်ရှိပါသည်။ကျေးရွာမှာ မြန့်မာ့လျှပ်စစ် ဓါတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ပူပေါင်း၍ လျှပ်စစ်မီး(၃)မိုင်ခန့်သွယ်တန်း ဆောင်ရွက်ရန်လို အပ်လျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိခြင်း၊ လုပ်အားပါဝင်မှုရှိခြင်းစသည့် အခြေအနေကောင်းများရှိပါသည်။ ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး

သွယ်တန်း ပြီးပါက ကျေးရွာထွက်လက် ဖက်ထွက်ကုန်များကို ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းနှင့် ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး အဘက်ဘက်မှဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ)ကျေးရွာရေရရှိရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းထားရှိသော်လည်း ရေလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ရေစုကန်ခိုင် ခန့်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် သောက်သုံးရေအတွက်များစွာ အခက်အခဲကြုံတွေ့ လျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှလည်း ရေသွယ်တန်းရန်အတွက် နည်းပညာမရှိခြင်း၊ ငွေကြေး မလုံလောက်ခြင်း စသည့်အခက်အခဲများကြောင့် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍ သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိရေးအတွက် ရေသွယ်တန်းရန်လိုအပ်လျက် ရှိပါသည်။ ရေသွယ်တန်း ပြီးစီးပါက ကျေးရွာတွင် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ ဖူလုံစွာရရှိ၍ ကျေးရွာ အတွက် လွန်စွာအကျိုးများမည်ဖြစ်ပါသည်။

(c) မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ချေးငွေရရှိရန် ခက်ခဲ လျက်ရှိပါသည်။ ပြင်ပမှ ချေးငွေရရှိရန်အတွက်လည်း မြေစာရင်းပုံစံ(၇)မရှိခြင်း၊ အတိုးနှုန်း ကြီးစွာဖြင့် ချေးယူနေကြရခြင်း တို့ကြောင့် ကျေးရွာမှ မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းရရှိရေးကို လိုလားလျက်ရှိပါသည် ။ ကျေးရွာတွင် မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာရှိ မိသာစုများ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ချေးယူနိုင်ပြီး ကျေးဂွာသည်လည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(စ) ဆရာ၊ဆရာမ တိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်း

ကျေးရွာရှိကျောင်းမှာ မူလတန်းလွန်ကျောင်းဖြစ်၍ ကျေးရွာရှိကလေးများမှာ အလယ် တန်း ပညာဆက်လက်သင်ကြားရန်အတွက် များစွာခက်ခဲ လျက်ရှိပါသည်။ထို့ကြောင့် ကျောင်းအဆင့်တိုး မြှင့်ရန်နှင့် ဆရာ ၊ဆရာမဦးရေတိုးမြှင့်ခန့်ထားပေးရန် လိုအပ်လျက် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျောင်းအဆင့်မြှင့်တင်၍ ဆရာ၊ဆရာမ တိုးမြှင့်ခန့်ထားပေးမည် ဆိုပါက အဝေးသို့ အဆောင်နေ၍ ပညာသင်ကြားရခြင်းမှ ကင်းဝေး၍ ပညာရေး ပိုမိုတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

ဗျူဟာဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အကောင်ထည် ဖော်မည့်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ နည်းလမ်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်စီမံချက်များကို မည်သို့ အကောင်ထည် ဖော်မည် ဆိုသည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ပါဝင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်အချိန်ကဦးစားပေးအစီအစဉ်ချ ခဲ့သောစီမံကိန်း များသည်ငါးနှစ်တာလုံးအတွက်ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ ဦးစားပေးစီမံကိန်း အချို့ကို ရှေ့ပိုင်းနှစ်များ တွင်ဆောင်ရွက်နေစဉ်နောက်ထပ်ဦးစားပေးစီမံကိန်းအသစ်များ ပေါ်လာပါမည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စနစ်တကျရေးဆွဲထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် မူဘောင်သည်သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုးဆိုးဝါးဝါးမကျပါက ပြောင်းလဲမှုသိသိသာသာမရှိနိုင်ပဲ နောက်တိုဦးစားပေးစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအချို့ကို နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် တွင်ထည့်သွင်းခြင်းအားဖြင့်အစဉ်သဖြင့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်တစ်ခု အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကို မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဆိုင်ရာအရခွဲခြားခြင်း (Functional classification)နှင့်စီးပွားရေး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက် ရောက်မှုဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)– ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်

- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာ လူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူ သတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
လမ်းတံတား	၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၀	၁	– ရွာတွင်းကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း	ကျေးလက် ဦးစီး
ရေပေးရေး	၂။ သောက်သုံးရေရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃၀	၃	– ရေသွယ်တန်းခြင်း	
လျှပ်စစ်					
	လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းခြင်း	၄၅	၂	– လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းခြင်း(၃)မိုင်	
ပညာရေး					
	၃။ ကျောင်းဆရာဆရာမတိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်း	၂၄	**၅**	– ဆရာ၊ဆရာမများတိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်း	
ဌေးကြေး					

ချေးငွေ	၄။ ဘဏ်များ၊ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၊	၂၇	၄	– မြစိမ်းရောင်ကျေးစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ခြင်း

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ ရွာတွင်းကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း	၁	———	———			
၂။ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းခြင်း(၃)မိုင်	၂	———	———	———		
၃။ရေသွယ်တန်းခြင်း	၃		———	———	———	
၄။ မြစိမ်းရောင်ကျေးစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ခြင်း	၄		———	———	———	———
၅။ ဆရာ၊ဆရာမများတိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်း	၅		———	———	———	———

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖေါ်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျက် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖေါ်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ရွာတွင်းကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း			√		
၂	လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းခြင်း(၃)မိုင်			√		
၃	ရေသွယ်တန်းခြင်း			√		
၄	မြစိမ်းရောင်ကျေးစိမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်			√		

	ခြင်း					
၅	ဆရာ၊ဆရာမများတိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်း			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့ကကျေးရွာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်းရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ရန် **ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်**

ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာအကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏

အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသောသတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင်ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေး ထားသော ကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက်ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များ ထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင်တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ ၏ပမာဏကိုကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။သို့မှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော် သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက်ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာအတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း; ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးတို့ကမိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည်မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ(Baseline)ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့်အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင်ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည်၄င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်

ခံစာ(monitoringreport)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေးခ်ဳပ်အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။

(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံ စာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသောအခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီးသက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကိုအဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီအထောက်အပံ့များစသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့်အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကိုဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေ အနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအားကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကဖိတ်ကြား အသိပေး တင်ပြနိုင်သောအခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြားပါဝင်သ က်ဆိုင်သူများထံမှအကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ဤ အကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၃

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	**ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ •	ကျေးရွာတွင်ဥယျာဉ်ခြံကိုသာစိုက်ပျိုးကြပြီးလယ်နှင့်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပါ။မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ စိုက်ပျိုးမြေကော (၁၅၁၅)ခန့်ရှိပြီးလက်ဖက်နှင့် လိမ္မော်သီးနှံများကိုတစ်ရွာလုံးစိုက်ပျိုးသည်။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝတွင်းထွက်သယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ သဲ၊ကျောက်တောင်ရှိသဖြင့် တိုက်အိမ်များကိုဆောက် လုပ်နိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ အနောက်ဖက်ရှိ တောင်တန်းများသည် သဘာဝပေါက်ပင်များ စုံလင်စွာပေါက်ရောက်ပြီး သဘာဝဆေးဖက်ဝင်အပင်များလည်းအနည်းငယ်ရှိပြီးကျားသစ်၊ကျီ၊ တောဝက်စသည့် သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များရံဖန်ရံခါတွေ့ရတတ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအတွက် ထင်း၊ဝါး၊သက်ငယ်၊ဆေးဖက်ဝင်အပင်နှင့် နွားစာများရရှိသည်။ ၎င်းတောကိုကျေးရွာမှ ထိမ်းသိမ်းထားသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေခမ်းခြောက်မှုမရှိဘဲသောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိကြသည်။စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိဘဲသဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ လည်း ရရှိနိုင်မှု နည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည်။
• နေရာဒေသအားဖြင့် အချက်အချာ ကျမှု	ပိန္နဲပင်ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ တောင်ပေါ်ဒေသ တွင်တည်ရှိသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းတွင်ကုန်စည်ရောင်းဝယ်ရေးအတွက်အဓိကအချက်အခြာကျသည့် အောင်ပန်းမြို့သို့ကုန် ပစ္စည်းမျိုးစုံကိုအချိန်အခါမရွေးသွားရောက်၍ရောင်းဝယ်ဖေါက် ကားနိုင်သည်။
• တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးသည်။မိသားစုများအကြားအငြင်းပွားမှုများရှိလာပါကလည်းကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	မှု နှင့်ရပ်မိရပ်ဖများ၏ဆုံးဖြတ်မှုအပေါ်တွင် ကျေနပ်မှုရှိကြသဖြင့် ပဋိပက္ခကြီးကြီးမားမား ဖြစ်ပွားလေ့မရှိပါ။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ရိုးရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု	ပိန္နဲပင် ကျေးရွာတွင်တအောင်း(ပလောဝ်)လူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကိုအစဉ်အဆက်လက် ဆင့်ကမ်းထိမ်းသိမ်း ခဲ့ကြသည်။စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု တိမ်ကောပျောက်ကွယ်ခြင်း မရှိစေရန် လည်းရပ်မိရပ်ဖများဦးစီး၍ နွေရာသီတွင်လူငယ်များကိုသင်တန်း များ ဖွင့်လှစ်ပေးလျက်ရှိသည်။
• ပညာတတ်နှင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သား	ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းသာ တည်ရှိပြီး၊စာသင်ကျောင်းဆောင်မှာ အရည်အသွေးအပိုင်းတွင် အားနည်းမှုရှိပေသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာရေးများ အတွက်(၁၀)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော အောင်ပန်းမြို့တွင် သွားရောက်သင်ယူကြသည်။
• လူဦးရေ	ကျေးရွာရှိအလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေမှာ(၇၃)ရာခိုင်နှုန်းရှိသဖြင့်ကျေးရွာစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်လုပ်သားအင်အားအလုံအလောက်ရှိသည်။ ကျားနှင့်မဦးရေမှာ လွန်စွာ ကွာခြားမှုမရှိပါ။
ကျေးလက်လူထုနှင့်လူမှုအဖွဲ့အစည်း များကြားထဲတွင် တည်ရှိသော လူမှုရေးဆိုင်ရာအရင်းအနှီး • (Social capital)	ကျေးရွာသားများအချင်းချင်းရင်းနှီးချစ်ခင်မှုရှိပြီးတစ်ဦးအခက်အခဲရှိပါကဝိုင်းဝန်းကူညီလေ့ရှိသည်။ လက်ဖက်ခူးချန်များတွင်၎င်း၊ သာရေးနာရေး ကိစ္စများတွင်လည်းကောင်း တစ်ရွာလုံးမှဝိုင်းဝန်း ၍ကူညီကြသည်။ ကျေးရွာတွင်း၌သာရေးနာရေးအဖွဲ့၊အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊လူငယ်အဖွဲ့များရှိပြီးသက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကိုစည်းလုံး ညီညွတ်စွာဆောင် ရွက်လေ့ရှိကြသည်။
• တည်ငြိမ်ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	ကျေးရွာတွင် လုပ်ငန်းကိစ္စများဆောင်ရွက်ပါက ကျေးရွာအုပ်ချုပ် ရေးမှူးဦးဆောင်၍ ကျေးရွာအစည်းအဝေးများ ပြုလုပ်၍တိုင်ပင်ဆုံး ဖြတ်ကြသည်။ ကျေးရွာရွာသားများသည် အများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	သဘောတူချမှတ်ထားသော စည်းကမ်းများကို လိုက်နာ ကြသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းတွင် ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှဖွဲ့စည်းထား သော လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့် ရှိပြီး၊အဖွဲ့များဇ။ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြ ပေသည်။ ပြင်ပပုဂ္ဂလိက ငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက်အားကောင်း မှုရှိပြီး၊ထို အထောက်အပံ့ များ သည် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် ဆိုင်ရွက် မှုနှင့် အခြားသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရန် လွန်စွာ အထောက်အပံ့ကောင်း များဖြစ် စေပါသည်။ စိုက်ပျိုး ရေးဦးစီးဌာနမှလည်း စိုက်ပျိုးရေး နှင့်ပတ်သက် သောနည်း ပညာ ပေးစံပြစိုက်ကွက်များလည်း ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုး ထားခြင်းသည်လည်း တောင်သူများအတွက် ခေတ်မှီ စိုက်ပျိုးနည်း စနစ်များအား အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ ရရှိစေ သည်။
• အခြေခံအဆောက်အဦ ကောင်း များ တည်ရှိမှု	ကျေးရွာလမ်းများမှာမြေသားလမ်းဖြစ်သည်။
• ဆက်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံ ကောင်းများတည်ရှိမှု	ကျေးရွာတွင်မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကိုစျေးကွက်နှင့်အခြား လူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက်လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင် ကြသည်။ကျေးရွာတွင်အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာအသင့်အ တင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက် အလက်များ အတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အ အုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်း မာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများ အနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	အောင်ပန်းတိုက်နယ်ဆေးရုံ၊က လောမြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။
• လျှပ်စစ်စွမ်းအား	ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။
• စျေးကွက်ကောင်း လက်လှမ်းမီမှု (ကုန်စည်ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ စျေးကွက်)	လယ်ယာထွက်ကုန်များကိုအောင်ပန်းစျေးတွင် ရောင်းချနိုင်သည်။ ၎င်းစျေးကွက်သည်ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းတွင် ကုန်စိမ်း ရောင်းဝယ် ဖေါက်ကားမှု အကြီးဆုံးစျေးကွက်ဖြစ်သဖြင့် တောင်သူများအတွက်အား သာချက်ဖြစ်စေသည်။
• ဘဏ်နှင့်ငွေရေးကြေး ရေးဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိသေးပါ။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ် လက်လှမ်းမီမှု အကန့်အသတ်	ကျေးရွာတွင် သဲအနည်းငယ်ထွက်ရှိပြီး လမ်းလုပ်ငန်းတွင် အနည်းငယ်အသုံးပြု၍ ရနိုင်ပါသည်။သဘာဝဆေးဖက်ဝင် အပင်များလည်း အနည်းငယ်ရှိပြီး ကျားသစ်၊ကျီ၊တောဝက်စသည့်သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များရံဖန်ရံခါတွေ့ရတတ်ပါသည်။
• ဒေသဆိုင်ရာအခက်အခဲ	ပြည်ထောင်စုလမ်းမမှ-မြင်းက-ပိန္နဲပင်ရွာချင်းချက်လမ်းမှာ သွားလာရခက်ခဲလျက်ရှိပါသည်။
• ရာသီဥတုအခြေအနေမပေးမှု	• မိုးရွာသွန်းမှုနည်းပါးခြင်း၊ရာသီဥတုဖေါက်ပြန်မှု၊ မိုးခေါင်သောကာလကြာရှည်မှု
• သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် လွယ်သောဒေသ (ရုတ်တရက် ရေကြီးမှု၊ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု၊	မရှိပါ။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ဆိုင်ကလုံးမုန်တိုင်း၊ငလျင်	
• ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာအဆင့်အတန်း နိမ့်ကျခြင်း	မရှိပါ။
• ဆည်ရေ၊ သွင်းရေမရရှိခြင်း	မိုးရေဖြင့်သာစိုက်ပျိုးသည်။
နည်းပညာနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှု	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် မြို့နယ်ဌာနဆိုင် ရာများနှင့်ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိသော်လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမမီမှုနည်းနေပါသည်။
ချေးငွေနှင့်ငွေရေးကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု (ငွေချေးလုပ်ငန်း၊ အာမခံလုပ်ငန်း ကဲ့သို့သော)	မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။
စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု ခက်ခဲခြင်းနှင့် စျေးကွက်မဖြစ်ထွန်းခြင်း	မရှိပါ။
ကျေးရွာအဆင့် ဆက်သွယ်ရေး အခြေခံအဆောက်အဦ လုံလောက်မှုမရှိခြင်း	လုံလောက်မှုရှိပါသည်။
ပညာရေးအသုံးအဆောင်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီမှု	ဆရာ၊ဆရာမများ တိုးမြှင့်ခန့်ထားပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။
ကျန်းမာရေးအသုံးအဆောင်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဆေးပေးခန်းမရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင် အခြားဒေသသို့ (ပင်မကျန်းမာရေး ဌာန၊အောင်ပန်းတိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် ကလောမြို့နယ်ဆေးရုံများသို့) သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာ မြင့်မှု ရှိပေသည်။
လျှပ်စစ်ဓာတ်အား မလုံလောက်မှု	ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောင်ရွက်ရန်ခက်ခဲလျက်ရှိပါသည်။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	**ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
(သို့) လက်လှမ်းမီမှုမရှိခြင်း	
တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေး မရှိခြင်း	မရှိပါ။
ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုအတွက်လုံလောက်သောအစီအစဉ်နှင့်အရင်းအမြစ်မရှိခြင်း	မရှိပါ။
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ကျေးရွာစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းများတွင်ကျေးရွာသားများအထူးသဖြင့် ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စု၊မိန်းကလေး နှင့်အမျိုးသမီးများပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားနည်းခြင်း	မရှိပါ။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**လမ်း၊ရေပေးရေး**					
၁	ရွာချင်းဆက်လမ်း ကြမ်းသဖြင့် သွား လာရခက်ခဲခြင်း	မြေသားလမ်း ဖြစ်နေ ခြင်း	ကျေးရွာတွင်လုပ်အားရရှိနိုင်ခြင်း၊ အမာခံမြေသား လမ်းရှိနေခြင်း	မြေသားနံရံများ နှစ်စဉ်ပြိုကျခြင်း ၊ငွေကြေး	လမ်းကော်မတီဖွဲ့စည်း၍ ကျေးလက်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျောက်ချောလမ်းခင်း ခြင်း
၂	သောက်သုံးရေမလုံ လောက်ခြင်း	ရေစုကန် ခိုင်ခံ့မှုမရှိခြင်းနှင့် ရေသွယ်တန်းနိုင်မှုမရှိခြင်း	ရေရင်းအမြစ်အား ကောင်းခြင်း	နည်းပညာမရှိခြင်း၊ ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	ရေကော်မတီဖွဲ့စည်း ၍ ကျေးလက်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ရေသွယ်တန်းခြင်း
	လျှပ်စစ်					

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရန် ခက်ခဲခြင်း၊ လက်ဖက်များကုန်ချောမထုတ်လုပ်နိုင် ခြင်း	လျှပ်စစ်မီးမရရှိခြင်း	ကျေးရွာလူထုမှ လုပ်အားရရှိနိုင်ခြင်း၊	သစ်တောထူထပ်ခြင်း၊တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်၍ ဝေးကွာသောဒေသတွင်ရှိခြင်း၊ ငွေကြေးမလုံလောက်ခြင်း	မြန်မာ့လျှပ်စစ်ခါတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ပူးပေါင်း၍ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းခြင်း	လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းခြင်း(၃)မိုင်
	ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း					
၁	မြေစာရင်းပုံစံ(၇)မရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးကိစ္စများအတွက် ချေးငွေရရှိရန် ခက်ခဲ ခြင်း	အတိုးနှုန်းသက်သာစွာ ငွေချေးယူနိုင်မှုမရှိခြင်း	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရရှိရန် အိမ်ထောင်စုများခြင်း၊ လက်ဖက်၊လိမ္မော်အများဆုံးထွက်ရှိရာ ဒေသဖြစ်ခြင်း	–	ကျေးလက်ဌာနှင့်ချိတ်ဆက်၍ မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း
	ပညာရေး					

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၅	ကျေးရွာရှိကလေးများ ပညာဆက်လက်သင်ကြားရန် ခက်ခဲခြင်း	ကျောင်းအဆင့် မလုံ လောက်ခြင်း၊ ဆရာ၊ဆရာမဦးရေ မလုံလောက်ခြင်း	ပညာသင်ကျောင်းသားများခြင်း၊ မိဘများ ပညာရေးကို ဦးစားပေးလာခြင်း	မူလွန်ကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ဆရာဆရာမများ ဘာသာစကားအခက်အခဲဖြစ်ခြင်း၊ဆရာအင်အားမလုံလောက်ခြင်း	မြို့နယ်ပညာရေးဌာနမှ ကျောင်းအဆင့် တိုးမြှင့်ခြင်း၊ဆရာဦးရေတိုးမြှင့်ခန့်ထားပေးခြင်း	ဆရာ၊ဆရာမများ တိုးမြှင့်ခန့်ထားပေးခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊၂၀၁၇၊စက်တင်ဘာလ။

၂။ ၂၀၁၇ခုဒီဇင်ဘာလကပိန္နဲ့ပင်ကျေးရွာတွင်ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊